

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

НА ОДНІЙ ХВИЛІ З ПІДЛІТКАМИ



Київ – 2021

Міністерство культури та інформаційної політики України
Національна бібліотека України для дітей

На одній хвилі з підлітками

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПИСОК ТА МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ
З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА
СЕРГІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА ГРИДІНА

Київ – 2021

016:82

Н 12

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко

Укладач О.С. Касяненко

Редактор О.А. Кадькаленко

На одній хвилі з підлітками : інформ. список та матеріали до проведення заходів з нагоди 50-річчя від дня народж. сучас. укр. письменника С. В. Гридіна / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. О. С. Касяненко. — Київ, 2021. — 28 с.

Видання вміщує біографічну довідку, список літератури та ресурсів мережі «Інтернет» про життєвий і творчий шлях письменника, перелік художніх творів автора, що знаходяться у фонді НБУ для дітей, а також тест про його життя і творчість.

© Національна бібліотека України для дітей

«Дитячі книжки простіше писати, бо всі ми колись були дітьми і пам'ятаємо себе якраз у дитячому віці. А підлітки змінюються весь час і змінюються із часом. І тому писати підліткові книжки найважче».

Сергій Гридін



Писати для підлітків сьогодні модно. Такого розмаїття життєвих історій з підліткового життя, яке пропонують автори сучасної прози для юних, досі не було. Широка пропозиція породжує конкуренцію, формує вибагливу читацьку аудиторію. Письменники намагаються бути оригінальними, вразити й заінтригувати читача, здивувати новизною і бути «впізнаваними», знаними, популярними. Це вдається не усім. Однак є ті, які легко завойовують читацькі серця і з кожною новою книжкою мають більше і більше прихильників. До таких авторів належить сучасний український письменник Сергій Гридін, який став популярним завдяки поєднанню у своїй творчості різних жанрових різновидів прози для дітей та юнацтва – серед його творів є казкові, пригодницькі та реалістичні повісті.

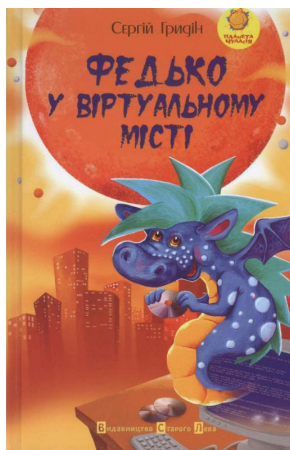
Народився Сергій Володимирович Гридін 8 липня 1971 року в місті Здолбунів Рівненської області. Майбутній письменник ходив до місцевої школи, займався спортом. У 1985 році його батька відправили у відрядження до Монголії, куди переїхала вся родина і прожила там два роки. Після повернення в Україну Сергій закінчив середню школу у Здолбуніві у 1988 році. Намагався вступити до Київського державного університету на факультет міжнародного права, але іспити склав невдало. Упродовж року Сергій Гридін набув життєвого досвіду в слюсарній бригаді. Згодом вступив на економічний факультет Рівненського інституту інженерів водного господарства (нині Національний університет водного

господарства та природокористування), який закінчив у 1994 році. Після випуску з університету працював бухгалтером-економістом.

Літературна діяльність стала для Сергія Гридін захоплюючим хобі, якому він присвячує весь вільний час. Як розповідає письменник в інтерв'ю, потяг до творчості у нього був ще з дитинства. В юності писав вірші, але вони не збереглися. Потім коротенькі оповідання, що відразу після написання викидав. Коли сину письменника виповнилося одинадцять років, він всіляко намагався залучити хлопця до читання. З того самого моменту і почав писати книги для дітей.

Саме у цей період була написана перша казкова повість **«Федько, прибулець з інтернету»** (2011), яка дала старт його літературній діяльності. У дебютній книзі автора піднімається досить важлива тема з огляду на глобальну комп'ютеризацію та негативний вплив цього явища на свідомість дітей. Адже з розповсюдженням мережі «Інтернет» та комп'ютерних ігор постав виртуальний світ, який поглинає користувачів настільки, що вони забувають про реальність. Далі з'являється продовження Федькових пригод у книгах **«Федько у віртуальному місті»** (2011), та **«Федько у пошуках чупакабри»** (2012).

У трилогії казкових повістей Сергій Гридін переосмислив мотиви героїчних казок: розповів про пригоди головних героїв Сашка й Петрика, які потрапили у віртуальний (паралельний) світ, намагаючись врятувати



комп'ютерного віруса Федька. Щоб повернутися додому, хлопцям довелося подолати піратів, чудовиськ і голодних крокодилів, пройти відповідні рівні. Автор поєднав відомий казковий мотив складних завдань, які «герой мусить виконати для того, щоб урятувати собі життя, доступити чогось йому потрібного, особливого» із елементами багаторівневої комп'ютерної гри. У 2012 році книга «Федько у пошуках чупакабри» увійшла до довгого списку премії «Дитяча Книга року ВВС», а у 2013 році книга «Федько, прибулець з Інтернету» стала переможцем конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще видання для дітей».

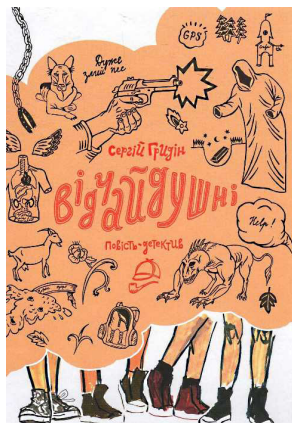
Мотив перевтілення, характерний для чарівних казок, — центральний сюжетотвірний компонент повісті «**Кігтик Ковбаско**» (2015). Головний герой її Олег Дерихата знаходить на вулиці покинуте руде кошення, яке називає Кігтиком Ковбаско. Одного разу хлопчик виявив бажання стати котом, не ходити в школу, не вчити уроків і мати легке життя. Вранці так і сталося: Олежик став котом, а кіт — хлопчиком. Однокласник Тарас відразу запідозрив, що з другом щось трапилось. Він разом із котом Вуханем допомагають Олежику і Кігтику знову стати собою.



Побудований на метаморфозах сюжет повісті передбачає перехід між реальним і вигаданим, який можливий завдяки чергуванню дійсності і сну. Олежик прокидається, а пережитий емоційний досвід допомагає подолати свої страхи, бути впевненим, уважним до інших, цінувати товаришів, головне — бути собою. Сергій Гридин не лише веде читачів захоплюючим сюжетним шляхом, а й змальовує антураж із повчальних і подекуди іронічних ситуацій, занурюється в конфлікти та їхні ймовірні причини, вказує на працьовитість, мудрість, товарицькість, сміливість, вірність, милосердя та інші важливі якості. Книга сповнена доброго та світлого гумору, але у той же час вона показує юним читачам вражаючу несправедливість нашого життя. На думку автора, діти ма-

ють бути готовими до жорстокості і розчарувань, проте повинні твердо і впевнено йти вперед із думкою, що зло завжди переможе. У 2016 році книга стала лауреатом премії «Волохатий олівець».

Сергій Гридін пише яскраво і відверто, зачіпаючи найгостріші проблеми, що турбують не лише дорослих, а й дітей. Детектив у його виконанні — це неймовірно інтригуюча та гостросюжетна історія з кількома невідомими, де ключове місце відводиться психологічним портретам головних героїв. Це сучасні діти-підлітки, наділені характерними рисами: допитливістю, непосидючістю, спостережливістю. Вони керуються шляхетними мотивами: допомогти усім, кому загрожує небезпека (як собі уявляють персонажі), ну й амбітними також — бажання зробити героїчний вчинок, прославитися.



Саме такою є повість «Відчайдушні», де автор відправляє читача у містичну подорож разом із Дмитром та його друзями, які намагаються провести власне розслідування, щоб дізнатися, куди зникають маленькі діти з невеличкого містечка Озерне. Повість має кілька сюжетних несподіванок і відступає від звичних стереотипів цього жанру. Одна з них — раптова закоханість юних слідчих, через яку перебіг розслідування йде зовсім незаплановано. Підлітки, нехтуючи власною небезпекою, опиняються у самому епіцентрі підступної пастки, навіть не уявляючи, наскільки близько вони дійшли до розкриття ключової таємниці злочинів. Ця книга – саме той випадок, коли підлітки намагаються стати дорослими не через власні примхи, конфлікти або показову самостійність, а роблячи досить благородну та неймовірно небезпечну справу, якою диують навіть професійних оперативників.

Поява нових тем та проблем у сучасній літературі для дітей та юнацтва продиктована запитам читачів, особливістю культурного та суспільно-економічного розвитку сьогодення. Особливостями літератури

для підлітків є багатоплановий захоплюючий сюжет, створення напруженості, яскраві персонажі, впізнанність себе в образі персонажа книжки, точна і детальна передача фактів, зрозумілий стиль викладу, почуття гумору, інтригувальний вступ та закінчення, що запам'ятовується. Підліток любить читати те, що хвилює його самого, оскільки для нього з переходом у нову вікову категорію з'являється безліч запитань і проблем. Занижена самооцінка, невпевненість, різні комплекси — це ті «внутрішні» проблеми, які хвилюють кожного підлітка. Водночас будь яка молода людина вимушена долати і «зовнішні» проблеми: завоювання авторитету в однокласників, відстоювання свого місця у сім'ї.

У сучасній підлітково-юнацькій реалістичній літературі теми дорослішання, становлення особистості, самореалізації та соціалізації є найпопулярнішими. Вони пов'язані з осмисленням стосунків між однолітками, взаємодії дітей з батьками й учителями, з тим періодом, коли юні «відкривають для себе внутрішній світ, ідентифікують себе в соціумі, обирають життєвий шлях на основі ціннісного, життєвого, професійного, морального та духовного самовизначення». Талановитий український письменник Сергій Гридін пише не лише про кумедні фантастичні пригоди школярів. Він також не може проходити осторонь болючих проблем дітей і підлітків, яким він вирішив присвятити свою творчість. Сюжети реалістично-психологічних повістей «Не такий» (2013), «Незрозумілі» (2016), «Не-ангел» (2016), «І паралельні перетинаються» (2017), «Дорослі зненацька» (2019), «Крейзі» (2020) — це життя хлопців-підлітків, їхніх родин, шкільних друзів, досвід дорослішання, самоствердження.



розумілі» (2016), «Не-ангел» (2016), «І паралельні перетинаються» (2017), «Дорослі зненацька» (2019), «Крейзі» (2020) — це життя хлопців-підлітків, їхніх родин, шкільних друзів, досвід дорослішання, самоствердження.

У повісті «**Не такий**» автор зосередив увагу на фізіологічних змінах, психологічних переживаннях, роздумах, емоціях, поведінці хлопця, висвітлюючи його стосунки з однолітками. Процес соціалізації як «засвоєння індивідом певної системи знань, норм і цінностей, які дозволяють

справжньої самостійності та вирішенню своїх проблем. Твір дає відповіді на складні життєві питання не лише підліткам, а й їхнім батькам, учителям, адже тут, як на долоні, розкривається внутрішній світ підростаючого покоління – саме цього часто бракує дорослим через відстороненість від справ дітей, надмірну завантаженість своїми «дорослими» турботами. У 2017 році книга стала лауреатом премії «Глиняний кіт».

Протилежна модель стосунків сина з батьком у повісті **«Не-ангел»**. У центрі сюжетної лінії є восьмикласник Олесь – добрий та чуйний хлопець зі своїми мріями та прагненнями. Він був готовий прийняти світ до своїх обійм, але той виявився занадто жорстоким і несправедливим. Олесь іде з дому, протестуючи проти агресивної поведінки батька, його ставлення до них з мамою. Він не розуміє, як можна розважатися, коли хвора мати потребує розуміння і підтримки. Така реакція типова, адже «для підлітка характерна зміна ставлення до дорослих. Він починає критичніше оцінювати їхні слова і вчинки, аналізувати поведінку, стосунки, соціальну та моральну позицію». Вимушено герой пізнає «вуличне життя і робить висновок щодо цінності родини, а також щодо власної спроможності самостійно долати життєві труднощі. Для цього в повісті використано художні засоби натуралістичного опису місця події, деталі побуту і харчування, поведінки й долі безхатьків: «Хіба не знаєш, що в нас тут усі пацани клей нюхають? З десяти років горілку хлебчуть. У чотирнадцять уже живуть сім'ями. А у вісімнадцять замерзають десь чи на зону йдуть». Соціальний і моральний досвід, який отримав Олесь, став передумовою у формуванні його ціннісних переконань. Книга розкриває основну небезпеку, яка може спіткати розчарованих життям підлітків – некерований вплив вулиці, що може зламати життя молодій людині. Але в той же час вулиця дає неабиякий досвід, моральні уроки та розв'язання дилем, за допомогою яких починаєш бачити не чорно-біле життя, а різноманітні відтінки сірого.



У 2014 році доля письменника склалася так, що за покликом серця він пішов боронити країну від ворога, відклавши свої справи та літературне хобі на потім, виборюючи мир та незалежність на сході України. У 2017 році, після повернення зі служби в зоні АТО, заявив про себе як автор книжок для дорослих – «Сапери» (2017), «Вираж» (2018), «Чужий» (2019).

Сучасна підліткова література формується під впливом стрімких соціальних змін і нового світовідчуття. Вона різножанрова, багатофункціональна та є певним віддзеркаленням суспільства. Часто основною темою підліткового роману стає конкретна проблема сучасного суспільства та підліток, який намагається вижити всередині цієї проблеми. Теми смерті, травм, суїцидів, насилля, наркотиків, проблем у сім'ї зрідка обговорюються, а деколи навіть не обговорюються вдома чи у школі, в результаті чого література стає однією з небагатьох можливостей підлітка проговорити з персонажами про свої страхи.

Підліткова література без моралізаторства та повчань, яких так не люблять «молоді дорослі», допомагає виховувати базові цінності людини — любов, милосердя, співпереживання, свободу, вірність, дає змогу побачити світ з іншого боку, де ти не один із такими проблемами, де є вихід із найскладніших ситуацій.

Проблему суїцидальної поведінки підлітків, спровокованої непорозуміннями, самотністю і впливом «груп смерті» у соцмережах, порушено в повісті **«І паралельні перетинаються»**. Роману, головному героєві повісті, у новому місті й у новій школі так і не вдалося знайти друзів. Він хоче здійснити самогубство, бо вважає що батьки не розуміють його, однокласники насміхаються. Переглянувши коментарі учасників «груп смерті» в соцмережі, його думка про суїцид стає нав'язливішою, а самогубство – єдиним правильним вирішенням своїх проблем. Романа рятують. Всю абсурдність



своїх егоїстичних думок і вчинку він по-справжньому усвідомлює тільки після «уроку» лікаря в морзі. Побачене там шокує і змушує змінити свої погляди. Центральну тему повісті посилює образ Насті, яка теж опинилася в лікарні після невдалої спроби самогубства. На її думку, нерозділене кохання чи зрада — те, після чого немає життя. Але це не так, у чому і переконує сюжет книг. Роман отримує від лікаря доручення поговорити з нею й переконати, що життя — цінність. У повісті дуже вдало описано вплив соцмереж на психіку підлітків. Роман аналізує фотографії й пости Насті, читає її записи про те, як вона називає себе метеликом і хоче «піти в нікуди». Статуси розказують про стан власників акаунтів дуже багато («Ми сумні підлітки зі щасливими обличчями та порожніми душами», «Мені так мало років, але вже є, що згадати і кого забути»). Та й сам Роман зважився на самогубство після того, як начитався роздумів інших, прослухав пісні суїцидального характеру. Червоною ниткою крізь сюжетну лінію проходить важлива думка, що може врятувати наше суспільство — спілкування в реальності набагато важливіше, цінніше і безпечніше, ніж «віртуальна дружба» у соцмережах.

Повість **«Дорослі зненацька»** — історія дорослішання. Більш стрімкого, ніж хотілося б кожному з її учасників. Тимофію шістнадцять, він живе з мамою. Тато давно залишив родину, бо знайшов «справжнє» кохання. І хоч юнакові часом дуже його бракує, він намагається встигати все – вчитися, працювати, допомагати мамі. І все нічого, і можна якось жити. Але одного разу Тимко зустрічає рудокосу дівчину, яку подумки називає Лисичкою. Зустрічає — і одразу ж губить. Утім, волею провидіння знову віднаходить. Закохується. До нестями. До висливання землі з-під ніг. І виявляється, що п'ятнадцятирічна Юля відповідає йому взаємністю. Може видатися, що автор надміру романтизує героя: скажіть, будь ласка, закохатися в шістнадцять і на все життя!



Але ж усе буває і в житті, і в літературі. Реалії змінилися, але історія незмінно актуальна, бо її осердя — людські почуття й хитросплетіння долі. І ось, коли здається, що цілий світ існує лише для них двох, один необачний крок, і все опиняється під загрозою — стосунки, почуття і... нове життя. Треба визнати, що тема складна і суперечлива. І не кожен письменник візьметься за неї. Але рання вагітність трапляється нині частіше, ніж хотілося б, то ж і розголосу потребує не лише у форматі популярних шоу. Автор працює з темою, в основі якої dokonаний факт — «це» вже сталося. Попри те, що і Тимоха, і Юля знають про контрацепцію. Звідси завдання — показати можливі причини і варіанти наслідків. У Тимохи є, як мінімум, два приклади з життя. Перший — його батьки: мама завагітніла дуже рано, вони одружилися, але й розлучилися дуже швидко. Другий — історія подруги Маринки: вона завагітніла і зробила аборт. Який варіант вибере Тимко?... Добра підліткова література спрямована зовсім не на те, аби повчати «майже дорослих». Ніхто не любить повчань. І не дослухається. Повість Сергія Гридіна теж не повчає. Письменник пропонує модель можливої поведінки для підлітків, які потрапили в складну ситуацію. Але тільки читачам вирішувати, чи скористатися підказками, які дає текст. Крім того, книжка має подвійну адресність — і підліткам, і батькам, а отже, може стати прекрасним приводом для розмови про важливе.

Найновіша повість письменника **«Крейзі»** вийшла 2020 року у видавництві «Знання». Це історія про 16-річного хлопця Артема, який живе у комп'ютерному світі й не уявляє своє життя без гаджетів. Він відчуває себе цілком щасливою людиною, допоки не зустрічає перше кохання, яке не лише дарує йому приємні миті, а й приносить перші серйозні випробування: на фізичну силу, моральність і гідність, кмітливість та винахідливість. На шляху хлопця з'являється суперник, який разом зі своїми друзями скривдив і принизив його на очах



у коханої дівчини. Пережити таку ганьбу хлопцеві морально важко, і він вирішує помститися кривдникам. Ось тут Артемові й знадобляться усі його досі набуті вміння. Але, як виявиться, часом важливою є не тільки сама перемога, а й здобутий людиною життєвий досвід та справжні друзі.

Сергій Гридін – символ нової української підліткової літератури, який чи не найпершим наважився вголос говорити про теми-табу, які досі вкрай рідко проникали в українську дитячу літературу. Книги С. Гридіна сьогодні вийшли на новий рівень щирості з юними читачами. Твори письменника не губляться у розмаїтості сучасної дитячої літератури завдяки оригінальності вигаданих образів, вправності у створенні книжкового серіалу, вмілому використанню інтертекстуальних елементів, майстерному сюжетотворенню, гостроті й актуальності поставлених проблем. Автор сподівається на повну довіру підлітка-читача, з яким він розмовляє «на рівних», як із дорослим. Адже, як говорить Сергій Гридін, «якщо тема, що її підіймає письменник, актуальна, то вона легко сприймається тими, кому адресована».

Статті про життя та творчість письменника

Гридін Сергій Володимирович // Письменники Рівненщини – дітям : (метод.-бібліогр. матеріали на допомогу бібліотекарю в роботі з користувачами-дітьми). — Рівне, 2012. — Вип. 11. — С. 4-5.

Коротка біографічна довідка.

Гридін Сергій Володимирович // Письменники Рівненщини – дітям : (метод.-бібліогр. матеріали на допомогу бібліотекарю в роботі з користувачами-дітьми). — Рівне, 2014. — Вип. 13 — С. 3-4.

Характеристика книги С. Гридінна «Не такий».

Гриневич О. Комунікативна модель «дитина – дорослий» у сучасній українській підлітковій літературі / О. Гриневич // Дивослово. — 2017. — № 2. — С. 51-53.

Огляд сучасної підліткової літератури, аналіз книги С. Гридінна «Не такий».

Дитинство – світ особливий : письменники, з якими гарно дорослішати // Шк. бібліотекар. — 2019. — № 2. — Кольорова вкладка. — С. 1-4.

Нарис про творчість Сергія Гридінна.

Жанрово-тематичне розмаїття поезії та прози для дітей і підлітків початку ХХІ століття // Б-чка «Дивослова». — 2015. — № 4. — С. 15-60.

Характеристика пригодницьких повістей письменника «Федько, прибулець з інтернету», «Федько у віртуальному місті», «Федько у пошуках чупакабри».

Качак Т. Жанрово-тематичні різновиди повісті для юних / Т. Качак // Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку ХХІ ст. : монографія / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 122-131.

Коротка характеристика підліткових творів, зокрема казкових повістей С. Гридінна «Федько, прибулець з Інтернету» та «Федько у віртуальному місті».

Качак Т. Мандрівка віртуальним містом на сторінках нової книги Сергія Гридін / Т. Качак // Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти / Т. Качак. — Івано-Франківськ, 2013. — С. 117-119.

Рецензія на книгу С. Гридін «Федько, прибулець з інтернету».

Качак Т. «Незрозумілі» - нова книжка Сергія Гридін / Т. Качак // Укр. мова і літ. в шк. України. — 2019. — № 12. — С. 51.

Коротка характеристика твору.

Качак Т. Про комп'ютерний вірус, мандри і дитинство / Т. Качак // Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти / Т. Качак. — Івано-Франківськ, 2013. — С. 115-116.

Характеристика книги С. Гридін «Федько у віртуальному місті».

Качак Т. Сергій Гридін : пригод. проза / Т. Качак // Українська література для дітей та юнацтва : підручник / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 293-297.

Коротка біографічна довідка, характеристика пригодницької трилогії «Федько, прибулець з інтернету», «Федько у віртуальному місті», «Федько у пошуках чупакабри», а також повісті-казки «Кігтик Ковбаско».

Качак Т. Гендерні позиції героїв у сучасній прозі для дітей та юнацтва : хлопчача реалістична проза / Т. Качак // Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку ХХІ ст. : монографія / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 240-249.

Розкриття теми на прикладі реалістичних творів С. Гридін, зокрема характеристика повістей «Не такий», «Незрозумілі», «Не-ангел».

Качак Т. Художні особливості образу дитини у сучасній українській реалістичній прозі для дітей / Т. Качак // Література. Діти. Час : наук. вісн. — Львів, 2016. — Вип. 5. — С. 53-67.

Рудніцька Н. Роль книги в житті людини / Н. Рудніцька // Зарубіж. літ. в шк. України. — 2018. — № 3. — С. 48-51.

Характеристика сучасних підліткових книг, зокрема повістей С. Гридін «Не такий» і «Незрозумілі».

Хороб М. Психологія характеру підлітка в сучасній дитячій літературі : (на матеріалі повістей С. Гридін «Не такий» та О. Луцевської «Інший дім») / М. Хороб // Література. Діти. Час : наук. вісн. — Львів, 2016. — Вип. 5. — С. 207-214.

Електронні ресурси

Гридін Сергій: письменники [Електронний ресурс] : [життя та творчість письменника] // BARABOOKA : Простір української дитячої книги : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.barabooka.com.ua/sergij-gridin/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Гридін Сергій [Електронний ресурс] : [коротка біографія письменника] // Видавництво Старого Лева : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://starylev.com.ua/old-lion/author/grydin-sergiy/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Гридін Сергій Володимирович [Електронний ресурс] : [біографія письменника, творчий доробок] // Вікіпедія : вільна енциклопедія : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Гридін_Сергій_Володимирович. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Гридін Сергій Володимирович: біографія [Електронний ресурс] // УкрЛіб: бібліотека української літератури : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=13991>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Качак Т. Б. Особливості жанрової системи сучасної української прози для дітей та юнацтва [Електронний ресурс] / Т. Б. Качак // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. — 2017-2018. — № 4-3. — С. 229-240. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2017-2018_4-3_24. — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.03.2021.

Качак Т. Б. Сучасна українська реалістична проза для підлітків: зміна естетичної парадигми [Електронний ресурс] / Т. Б. Качак // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. — 2018. — Вип. 67(2). — С. 202-211. — Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_fil_2018_67\(2\)_23](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnu_fil_2018_67(2)_23). — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.03.2021.

Качак Т. Б. Типологія дитячих образів у сучасній українській реалістичній прозі для підлітків [Електронний ресурс] / Т. Б. Качак // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. — 2015. — № 2. — С. 322-336. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_sl_2015_2_30. — Назва з екрана. — Дата звернення: 18.03.2021.

Книги Сергія Гридіна [Електронний ресурс] // KNIGOGO : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://knigogo.com.ua/pismenniki/sergij-grydin>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 20.01.2021.

Характеристика книг С. Гридін: «Федько, прибулець з Інтернету», «Федько у віртуальному місті», «Відчайдушні», «Не такий», «Кігтик Ковбаско», «Не-ангел», «Незрозумілі», «І паралельні перетинаються».

Сергій Гридін: «Все прийшло саме собою і невідомо звідки...» [Електронний ресурс] [інтерв'ю з письменником ; бесіду вела Л. Овдійчук // Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://urccyl.com.ua/aktualno/aktualni-dumky/item/sergii-gridin-vse-priishlo-same-soboju-i-nevidomo-zvidki/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Овдійчук Л. Творчість Сергія Гридін в контексті сучасної прози для дітей [Електронний ресурс] : [Жанрово-стильові особливості творів С. Гридін] / Л. Овдійчук // Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://urccyl.com.ua/aktualno/aktualni-dumky/item/lilija-ovdiichuk-tvorchist-sergija-gridina-v-konteksti-suchasnoji-prozi-dlja-ditei/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Пиркало С. Правдиво про підлітків: рецензія на книгу «Не такий» Сергія Гридін [Електронний ресурс] / С. Пиркало // BBS NEWS: УКРАЇНА : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2013/12/131127_book_2013_review_grydin_pyrkalo_im/. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Рижко О. Ре:цензії: Сергій Гридін. Дорослі зненацька [Електронний ресурс] : [рецензія на книгу] / О. Рижко // Буквоїд : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2019/01/28/165430.html?fbclid=IwAR2JiABN0RnOG5CYwUj7xCi9BNPK70bOWGSEl7CIMJ0si2QbiqY63aLRA>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 19.01.2021.

Романтична література у світі глобальних змін [Електронний ресурс] // BARABOOKA : Простір української дитячої книги : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.barabooka.com.ua/romantichna-literatura-u-sviti-globalnih-zmin/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Роздуми авторів підліткових книжок Т. Стус, С. Гридін, О. Купріян, А. Левкової, А. Нікуліної про перше кохання в сучасній підлітковій літературі.

Семенченко М. Як це – бути дитячим письменником в Україні (перша частина) [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з сучасними дитячими письменниками, в тому числі з С. Гридіним] / М. Семенченко // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://litakcent.com/2018/04/03/yak-tse-buti-dityachim-pismennikom-v-ukrayini-persha-chastina/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Троскот І. Несподіванки літератури для дітей [Електронний ресурс] : [характеристика книги С. Гридін «Не такий»] / І. Троскот // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://litakcent.com/2013/07/21/nespodivanky-literatury-dlja-ditej/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Чернишенко В. «Не»-книжки Сергія Гридiна [Електронний ресурс] : [про повісті «Не такий», «Незрозумілі», «Не-ангел»] / В. Чернишенко // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://litakcent.com/2016/11/23/ne-knyzhky-serhija-hrydina/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Твори Сергія Гридiна у фондi НБУ для дітей

Гридiн С. Відчайдушні : повість-детектив / С. Гридiн ; ідея О. Гридiна. — Київ : Академія, 2017. — 127 с.

Гридiн С. Віраж : повість / С. Гридiн ; палітурка А. Шавлач. — Київ : Академія, 2018. — 127 с.

Гридiн С. Дорослі знезацька : повість / С. Гридiн ; фото на обкл. Н. Білецької. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. — 137 с. : іл.

Гридiн С. І паралельні перетинаються : повість / С. Гридiн. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. — 126 с.

Гридiн С. Кігтик Ковбаско / С. Гридiн ; іл. А. та Д. Нечаєвські. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. — 151 с. : іл.

Гридiн С. Кігтик Ковбаско / С. Гридiн ; іл. А. та Д. Нечаєвські. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. — 151 с. : іл.

Гридiн С. Крейзі : повість / С. Гридiн ; обкл. та худож. оформ. М. Олійника. — Київ : Знання, 2020. — 95 с.

Гридiн С. Не такий : повість для підлітків, які шукають себе / С. Гридiн ; іл. Н. Гайда ; фото обкл. L. Yolanda ; дизайн обкл. Н. Гайдучик. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. — 175 с. : іл.

Гридін С. Не-ангел : повість / С. Гридін. — Київ : Академія, 2016. — 143 с.

Гридін С. Незрозумілі : повість / С. Гридін ; обкл. Д. Кавеліної. — Київ : Академвидав, 2016. — 128 с.

Гридін С. Незрозумілі : повість / С. Гридін ; обкл. Д. Кавеліної. — Київ : Академвидав, 2017. — 128 с.

Гридін С. Сапери : повість / С. Гридін. — Київ : Академія, 2017. — 190 с.

Гридін С. Федько прибулець з Інтернету / С. Гридін ; іл. О. Шапкаріної ; худож. обкл. О. Шингур. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2012. — 151 с. : іл.

Гридін С. Федько прибулець з Інтернету / С. Гридін ; іл. О. Шапкаріної ; худож. обкл. О. Шингур. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2011. — 151 с. : іл.

Гридін С. Федько у віртуальному місті / С. Гридін ; іл. О. Шапкаріної ; обкл. О. Шингур. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2011. — 207 с. : іл.

Гридін С. Федько у віртуальному місті / С. Гридін ; іл. О. Шапкаріної ; обкл. О. Шингур. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2012. — 207 с. : іл.

Гридін С. Федько у пошуках чупакабри / С. Гридін ; іл. О. Мазур ; обкл. О. Шингур. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2012. — 175 с. : іл.

Гридін С. Чужий : повість / С. Гридін ; палітурка А. Шавлач. — Київ : Академія, 2019. — 143 с.

Твори Сергія Гридіна в збірках у фонді НБУ для дітей

10 історій для хлопців / упоряд. Н. Малетич ; фото на обкл. Ю. Басенко. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. — 157 с.

19 різдвяних історій : корот. проза / упоряд. і літ. ред. О. Ренн ; обкл. Р. Романишин, А. Лесів. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2019. — 208 с.

Він і вона : зб. оповідань / ред.-упоряд. Ю. Шутенко. — Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2018. — 113 с.

Даніелян А. Книжкова подорож до 3 класу : навч. посіб. / А. Даніелян ; худож. В. Дунаєва, О. Мамаєва. — Київ : Генеза, 2017. — 111 с. : іл.

Любов така : віч-на-віч : проза / авт.: В. Даниленко [та ін.] ; палітурка К. Марценківського. — Київ : Академія, 2017. — 223 с.

Мама по скайпу : [зб. оповідань] / М. Савка [та ін.]. — Львів : Вид-во Старого Лева, 2013. — 190 с.

Мартиненко В. Позакласне читання : 3 кл. : робота з дит. кн. : навч. посіб. для загальноосвіт. навч. закл. : з урахуванням змін у навч. програмі / В. Мартиненко. — Київ : Освіта, 2017. — 144 с. : іл.

Мартиненко В. Позакласне читання : 3 кл. : робота з дит. кн. : навч. посіб. для закл. заг. серед. шк. : з урахуванням змін у навч. програмах 2016 р. / В. Мартиненко. — Київ : Освіта, 2018. — 128 с. : іл.

Така любов : прозобукет / Н. Біла [та ін.] ; уклад. Т. Качак ; худож. оформ. О. Стельмах. — Київ : Академія, 2017. — 159 с.

Нагороди і здобутки

- 2012** — казкова повість «Федько у пошуках чупакабри» увійшла до довгого списку премії «Дитяча Книга року ВВС».
- 2013** — казкова повість «Федько, прибулець з Інтернету» стала переможцем конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще видання для дітей».
- 2013** — повість «Не такий» увійшла до короткого списку номінантів щорічної премії «Дитяча книга року ВВС».
- 2015** — повість «Не такий» стала переможцем конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще видання для юнацтва та молоді».
- 2016** — повість «Кігтик Ковбаско» стала лауреатом премії «Волохатий олівець».
- 2017** — повість «Незрозумілі» стала лауреатом премії «Глиняний кіт».

Харизматичний письменник сучасності

(тест про життя та творчість Сергія Гридіна)

1. У якому місті народився Сергій Гридін?

- Збараж
- **Здолбунів**
- Золочів

2. У якій країні певний час проживала сім'я, коли Сергій Гридін був маленьким?

- Мексика
- **Монголія**
- Молдова

3. У якому місті Сергій Гридін здобув вищу освіту?

- **Рівне**
- Львів
- Київ

4. У якому році Сергій Гридін закінчив навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування?

- 1988
- **1994**
- 1991

5. Яку назву має перша книга Сергія Гридіна?

- «Сапери»
- «Кігтик-Ковбаско»
- **Федько, прибулець з інтернету»**

6. Яка книга автора увійшла до довгого списку премії «Книга року ВВС» у 2012 році?

- **«Федько у пошуках чупакабри»**
- «Кігтик Ковбаско»
- «Не такий»

7. Яка назва повісті, де головний герой перетворюється на kota?

- «Відчайдушні»
- **«Кігтик-Ковбаско»**
- «Віраж»

8. Яка книга автора стала номінантом у короткому списку щорічної премії «Дитяча книга року ВВС» 2013 року?

- **«Не такий»**
- «Незрозумілі»
- «Не-ангел»

9. Яка назва повісті, що стала переможницею конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще видання для дітей» в 2013 році?

- **«Федько, прибулець з Інтернету»**
- «Федько у пошуках чупакабри»
- «Федько у віртуальному місті»

10. Яку назву має детективна повість, де діти розслідують таємниці?

- «Незрозумілі»
- **«Відчайдушні»**
- «Сапери»

11. У якому році книга «Не такий» стала переможцем конкурсу «Краща книга Рівненщини» у номінації «Краще видання для юнацтва та молоді»?

- 2013
- **2015**
- 2017

12. Як назва книги, що стала лауреатом премії «Волохатий олівець»?

- «Відчайдушні»
- **«Кігтик Ковбаско»**
- «Не-ангел»

13. Яка назва літературної премії, лауреатом якої став письменник у 2017 році?

- «Краща книга Рівненщини»
- «Волохатий олівець»
- **«Глиняний кіт»**

14. У якій книзі порушено тему впливу соціальних мереж на поведінку підлітків?

- «Дорослі зненацька»
- **«І паралельні перетинаються»**
- «Крейзі»

15. Яку назву має найновіша повість Сергія Гридїна, що вийшла з друку у видавництві «Знання» 2020 року?

- «Дорослі зненацька»
- **«Крейзі»**
- «Чужий»

Список використаної літератури

Гридін Сергій: письменники [Електронний ресурс] : [життя та творчість письменника] // BARABOOKA : Простір української дитячої книги : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <https://www.barabooka.com.ua/sergij-gridin/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Дорош Ю. Сучасна підліткова література як засіб формування аксіологічної ідентичності / Ю. Дорош // Укр. мова і літ. в шк. України. — 2020. — № 11. — С. 23-27.

Качак Т. Жанрово-тематичні різновиди повісті для юних / Т. Качак // Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку XXI ст. : монографія / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 122-131.

Качак Т. Сергій Гридін : пригод. проза / Т. Качак // Українська література для дітей та юнацтва : підручник / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 293-297.

Качак Т. Гендерні позиції героїв у сучасній прозі для дітей та юнацтва : хлопчача реалістична проза / Т. Качак // Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку XXI ст. : монографія / Т. Качак. — Київ, 2018. — С. 240-249.

Качак Т. Художні особливості образу дитини у сучасній українській реалістичній прозі для дітей / Т. Качак // Література. Діти. Час : наук. вісн. — Львів, 2016. — Вип. 5. — С. 53-67.

Овдійчук Л. Творчість Сергія Гридіна в контексті сучасної прози для дітей [Електронний ресурс] / Л. Овдійчук // Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим до-

ступу: <http://urccyl.com.ua/aktualno/aktualni-dumky/item/lilija-ovdiichuk-tvorchist-sergija-gridina-v-konteksti-suchasnoji-prozi-dlja-ditei/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Пиркало С. Правдиво про підлітків: рецензія на книгу «Не такий» Сергія Гридін [Електронний ресурс] / С. Пиркало // BBS NEWS: УКРАЇНА : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: https://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2013/12/131127_book_2013_review_grydin_pyrkalo_im/. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

Рижко О. Ре:цензії: Сергій Гридін. Дорослі зненацька [Електронний ресурс] : [рецензія на книгу] / О. Рижко // Буквоїд : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://bukvoid.com.ua/reviews/books/2019/01/28/165430.html?fbclid=IwAR2JiABN0RHnOG5CYwUj7xCi9BNPK70bOWGSEsL7CIMJOsi2QbiqY63aLRA> — Назва з екрана. — Дата звернення: 19.01.2021.

Чернишенко В. «Не»-книжки Сергія Гридін [Електронний ресурс] : [про повісті «Не такий», «Незрозумілі», «Не-ангел»] / В. Чернишенко // ЛітАкцент : [вебсайт]. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://litakcent.com/2016/11/23/ne-knyzhky-serhija-hrydina/>. — Назва з екрана. — Дата звернення: 21.12.2020.

НА ОДНІЙ ХВИЛІ З ПІДЛІТКАМИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПИСОК ТА МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЗАХОДІВ
З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА
СЕРГІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА ГРИДІНА

Відповідальна за випуск А.І. Гордієнко
Укладач О.С. Касяненко
Редактор О.А. Кадькаленко

Комп'ютерна верстка Н.М. Кійко
Підписано до друку 12.05.2021 р.
Зам. № 14. Наклад 25 прим.

Видавець та виготовлювач
НБУ для дітей
вул. Януша Корчака, 60, м. Київ, 03190
Тел./факс 400-65-87, тел.: 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua

вул. Януша Корчака (Баумана), 60
м. Київ, 03190
Тел/факс. 400-65-87,
тел. 400-05-01, 400-70-91
<http://www.chl.kiev.ua>
mail: library@chl.kiev.ua